

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in ostanila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 79.

V Ljubljani, v četrtek 8. aprila 1897.

Letnik XXV.

Klevetnikom.

Vsako važnejše zgodovinsko dejstvo ima svoj mitičen ovoj. Tekom časa mu marsikaj priraste, mnogo se izpremeni, mnogo se izpusti — s kratka namesto prave resnice se izobrazijo — nekaj novega. Če presojamo časopisna poročila o slovanski krščanski narodni zvezi, smemo po pravici reči, da mora biti dejstvo, da se je osnovala, v resnici vrlo znamenito, ker je tako v kratkem času cela vrsta mitičnih pritliklin se ovesila ob njegovo zgodovino.

Samo to je čudno, da se ti mitični pridevki pečajo večinoma s slovenskimi katoliškimi poslanci in z volilci, ki so jih izvolili, in da bi se ti pridevki najresničnejše imenovali — lažnjiva obrekovanja.

S „Slov. Narodom“ bi se lahko pečali kot s prvim mitikom v tem oziru. A kaj se nam je treba še ozirati nanj? Po pravilih slov. kršč. nar. zveze nima „Slov. Narod“ nobenih zastopnikov v nji, ker liberalnim nemškutarjem ni mesta v taki zvezi.

Poleg nebrojno drugih dokazov, ki jih je „Narod“ podal za svoje strupeno liberalstvo in nemškutarstvo, je pač vsakemu jasno kot beli dan iz njegovega rovarstva proti zjedinenim slovansko-krščanskim poslancem, da imamo v „Sl. N.“ in tisti kliki, ki se zbira krog njega — največjo oviro jedinstvenega postopanja.

Tistemu listu, ki je zatajil slovensko ime in v strastvenem sovraštvu proti katoliškemu gibanju, spravil na Kranjskem že poginulo nemško in nemškutarsko stranko na dan, pristaja tudi žalostna čast, da ruši slovenskih poslancev jedinstvo. Izdajalsko svoje znamenje hoče si na vsak način za vedno ohraniti. Kedor je še zdaj toliko slep, da ne ve, kako in kam

vede „Narod“ in njegova ožja zveza, je slep in mu ni pomagati.

Ljubezen do domovine nalaga nam bolj proti „Slov. Narodu“ in njegovim, tembolj ker je po svoji zvižahi in naši brezbriznosti ta list po krivici po mestih in v bratskih slovanskih pokrajinah si pridobil mnogo somišljenikov.

Vpliv tega lista se kaže na Hrvaškem, Češkem in mej Poljaki. Slovenci se mnogokod sodijo po njem in slovensko prepričanje se meri po njegovih nesmislih. Ali ni to največja sramota za katoliške Slovence? Sramota pač, a še bolj: krivica!

Da spoznavajo naši bralci z ozirom na osnovano slov. kršč. narodno zvezo pogubni vpliv našega liberalstva pri naših sobratih, jim tu podajemo nekaj odlomkov iz dalmatinskega lista „Jedinstvo“ od dne 2. apr. Tam beremo med drugim to-le:

„Klerikalna frakcija, ki jo vodi dr. Susteršič, toda v kateri ni duhovnikov, ker so tudi slovenski duhovniški zastopniki z nami in proti tem klerikalcem“.

Se bolj neumno lažljiv je stavek, da „slov. klerikalni listi“ niso zadovoljni s poslancem Einspielerjem. „Slov. klerikalna stranka ga ne mara, ker ni v njeni zvezi, in pred svetom v „Slovencu“ objavlja zato razlog, češ da je Einspieler nemško katoliške stranke“.

Bog se usmili pisca in tistega, ki mu je to natvezel. Popolna laž je tudi trditev, da je dr. Susteršič predlagal, da naj stopijo naši poslanci v klub Dipaulijevih konservativcev.

Upajmo, da kmalu zadene zaslužen plačilo take klevetnike, namreč zaničevanje in preziranje vseh značajnikov.

Državni zbor.

Dunaj, 7. aprila.

K včerajšnjemu poročilu še dostavljam, da je bilo overovljenih 359 volitev; proti 66 volitvam so vloženi ugovori, katere bode pretresal legitimacijski odsek.

Razni predlogi in interpelacije.

Začetkom današnje seje, ki se je pričela ob 1/4 na 1 uro, so zapisnikarji prečitali dolgo vrsto predlogov in interpelacij. Med drugimi so danes poslanci P o v š e in tovariši predlagali nastopno: „Z ozirom na to, da je trtna uš uničila skoraj že vse vinograde in je hitra obnovitev vinogradov nujno potrebna, da se zabrani popolno osiromašenje in v mnogih deželah tudi izseljevanje vinorejskega prebivalstva, in je to mogoče le z izdatnejšo državno podporo v obliki posojil, predlagamo, da se odstavek 5. člena II. zakona z dne 28. marca 1892 drž. zak. št. 61 izpusti, v ostalem pa zakon neizpremenjen ostane“. — Ta predlog je utemeljen v tem, ker so državna posojila odvisna od tega, da morajo dežele dovoljevati posojila v je d n a k i visokosti. Tako je n. pr. država dovoljevala za Kranjsko vsako leto 20.000 gl. brezobrestnih posojil, v istem znesku v smislu navedene določbe tudi dežela. Ker pa vinorejske dežele vsled vedno rastoče bede ne morejo dovoljevati višjih posojil, treba, da se predružač dotični državni zakon, ki gledé izdatnejše podpore vinorejcem državi veže roke.

Ta prememba zakona gotovo obvelja, ker se s predlogom strinjajo vse stranke, izvenš morda soc. demokrate, ki v dosego konečnega svojega namena želé propast delavskih stanov, v prvi vrsti kmečkega in obrtnega.

LISTEK.

Cvetke s polja moderne znanstvenosti.

(Priobčil Burjan.)

(Dalje.)

Toda vrnimo se k opazovanju razvoja naših prednikov. Počasi smo dobili pošteno črepijo s primernimi možgani, bili smo približno taki, kakoršne so zdaj kačelke (petromyzon) v razredu ciklostomov. Ne meneč se za svoje brate prelevili smo se s časom v praribe (selachii), kamor spada dandanes morski volk in mnogo drugih rib.

Mej tem, ko smo se tako razvijali v pramorju, začelo je na kopnem poganjati bujno rastlinsko življenje. Polagoma se je zemlja odela z najrazličnejšimi mahovi in divnimi praprotnimi gozdovi. Na nebu pa se je smehljalo toplo solnce. Kaj čuda, da se nas je polastila neodoljiva želja po spremembi in napredku. Kako prijetno bi pač bilo bivati na suhem, dihati čist zrak, greti se na solncu! Trdna volja vse premaga, šlo je, posrečilo se nam je, vroče želje vresničiti, dasi ne tako lahko. Po dolgotrajni vaji smo vendar začeli dihati z zračnim mehurjem, ki služi drugim ribam samo za plavanje. Zarili smo se namreč po leti v blato, in ko se je blato posušilo, nismo mogli več dihati s škrgami, a ker smo morali dihati, če smo sploh hoteli obstati, začeli smo dihati z onim zračnim mehurjem. Tako delajo še

dandanes nekatere južno-ameriške ribe (protopterus annecteus), v vodi dihajo s škrgami, v posušenem blatu pa s pljuči, ki so se razvila iz onega mehurja.

Samo mal korak, plavute so se spremenile v noge, zračni mehur v pljuča, iz rib smo se prelevili v dvoživke, ki še dandanes dihajo v nerazvitem stanju s škrgami, pozneje pa s pljuči, kar prav lahko opazamo na žabah, močeradih in drugih zastopnikih dvoživk.

Mej primarno in sekundarno geološko dobo so se odcepili od dvoživk trije najvišji razredi živalstva, plazivci, ptiči in sesavci. Slučajno ali hoté smo zopet zadeli pravo; polagoma smo se iz močeradom podobnega stanja spremenili v živali, sedanjim martinčkom podobne, ter izključno samo s pljuči dihali. Luskine smo zamenjali z dlako, samice so spoznale, da bi se dali mladiči lažje odgajati z mlekom, zakaj vedele so, da ima mleko v sebi vse snovi, ki jih potrebuje žival.

Nastavile so torej naše pramatere v svoji modrosti mlečne zleze, in tako smo se povzdignili v najvišji razred živalstva, v sesavce, kjer smo bili kot prasesavci (promammelia) nekako podobni avstralskim kljunačem (ornithorhynchus). Ko so naše skrbne pramamice uvidele, da bi si mogle zarod lažje obvarovati vseh neugod, ki preté izleglim jajcem, začele so mladiče v svojem telesu razvijati ter

se tako približale današnjim vrečarjem, kakoršni še zdaj živé po Avstraliji in sosednih otokih.

Začetkom terciarne geološke dobe smo dospeli do stanja sedanjih polopie, katerih zastopniki lemiri (stenops pacili) so dobili ime po onem bajnem otoku v indijskem oceanu, kjer nam je iskati pradomovino in raj človeškega rodu. To stanje ni trajalo dolgo, kmalu smo se spremenili v repate opice z ozkim nosom, a ko smo odvrgli rep v staro šaro, stopili smo v krog antropoidnih ali človeku podobnih opic. Kot taki smo bivali na drevju, a ko smo se naveličali večnega plezanja, stopili smo na tla. Sprva smo se seveda morali še opirati na palice, a v kratkem so se nam zadnje ekstremitete spremenile v noge, hrbtnica se nam je primerno dvakrat skrivila, in tako smo dobili pokončno hojo in druge prednosti, ki so ž njo združene. Naše obzorje se je razširilo, ker smo mogli oči prosto obračati na vse strani; ker nismo več bivali na drevju, iskali smo si zavetja v duplih in votlinah proti vremenskim neugodam, a kjer ni bilo naravnih zavetišč, začeli smo si graditi votline, iz katerih so nastale današnje hiše. Ker smo slučajno začeli govoriti, bodisi da smo posnemali prirodne glasove, bodisi da smo začeli premišljeno rabiti instinktivne vzklike, razvili so se nam tudi možgani, dobili smo pamet in tako dosegli najvišje mesto v naravi, častno mesto, na katerem stoji dandanes žival, ki se zove homo sapiens.

(Dalje sledi.)

Poslanec Žičkar in tovariši so v današnji seji predložili nastopno interpelacijo: „Ker Slovenci v slovenskih pokrajinah navzlic jasnim določbam drž. temeljnih zakonov ne uživajo povsod popolne enakopravnosti pri upravnih in sodnih oblastvih, vprašajo podpisani skupno ministerstvo, kdaj misli ono za Slovence na Kranjskem, Štajerskem, Koroskem, Goriškem, v Trstu in Istri izdati jednako jezikovno naredbo, kakor jo je izdalo dne 5. aprila za Češko?“

Posl. dr. Krek in tovariši predlagajo: „Vis. zbornica skleni: Vlada se pozivlje, naj čim najpreje predloži vis. zbornici predlogo, v kateri naj se po sledečih načelih uredi stanje diurnistov v državni službi: Dninarski značaj diurnistov naj se izpremeni v stalni službeni značaj, ki bo di z ozirom na ime, nastavljanje, plačo in njeno službeno pragmatiko, disciplinarno postopanje, skrb za starost, vdove in sirote zakonito določen. Zato naj se odstrani sedaj navadni pavšalni sistem in zakon z dne 19. aprila 1872, drž. zak. št. 24 naj se primerno izpremeni.“

Razprava o volitvah v Galiciji.

Današnja seja je bila zopet jako viharna.

Najprvo se je posl. Steinwender, ki je profesor po svojem poklicu, upravnorobato pritoževal, da je parlamentarna komisija večine prepustila opoziciji premalo mandatov za razne odseke. Tako n. pr. je večina za adresni odsek 48 članov pridržala sebi 32, a prepustila manjšini 16 mandatov.

Pravi semenj pa se je pričel z debato o nujnosti glede predloga posl. Daszynskega, da se izvoli poseben odsek 36 članov, ki naj presodi vse pritožbe o volitvenih agitacijah v Galiciji itd.

Daszynski sam je najprvo utemeljeval nujnost še precej zmerno. Toda malo duhovito je bilo njegovo izpeljevanje, da mora zbornica glasovati za predlog, izvzemši morda šestorico centruma.

Stvarno, toda odločno sta mu odgovarjala dr. Stransky in dr. Herold, češ, da niso ravno Mladočehi stavili predloga za razširjenje volilne pravice, bi ti rudečkarji niti ne sedeli v zbornici.

Dr. Herold jim je z vsem ognjem svoje zgovornosti vrgel v obraz, da se češki soc. demokratje ne smejo smatrati za zastopnike češkega naroda, kajti oni so se takoj v prvi seji sramotno izrekli proti češkemu državnemu pravu.

Nasproti klicem, da so se Čehi zaročili z vlado, odgovarja dr. Herold, da grof Badeni stori, kar se njemu zdi pravo, a Čehi, kar oni smatrajo kot potrebno za češki narod, a ne židje Adler in drugovi.

Mej tema govoroma je bil grozen hrup v zbornici; predsednik je opetovano opozarjal k miru in redu, toda soc. demokratje so kot razposajeni puščjaki pljuskali na levo in desno zabavljice v obraz. Človek bi mislil, da mora v vsakem trenutku priti do pretepa; pesti so se vzdigovale iz raznih razburjenih skupin. Šele okoli 2. ure so se strasti malo poglele. In zakaj se je šlo? Soc. demokratje so „a priori“ očitati raznim strankam, da odobrujejo razne nerednosti in nasilstva ob času volitve v Galiciji. Brez vspeha so naglašali gluhim ušesom dr. Lueger, dr. Stransky, dr. Herold in celo Poljak grof Dzieduszycki, da glasujejo za nujnost, toda ne z ozirom samo na Galicijo, tudi ne vsled soc. demokratskega poziva, temveč z ozirom na volitvene nerednosti v raznih deželah in čast drž. zbora, ki je v prvi vrsti poklican, da zahteva popolno prostost pri volitvah.

Po tej, jako burni debati, v katero so posegli tudi Steinwender, Gross, Stürgkh in soc. demokrat Steiner, je zbornica v začudenje soc. demokratičnih kričočev soglasno pritrdila nujnosti.

Nato Mladorusin dr. Okuniewski obširno navaja razne dogodke ob volitvah v Galiciji. Po tem viharji vstane ministerski predsednik grof Badeni ter v daljšem govoru z vso odločnostjo naglaša, da je on ukazal podrejenim polit. uradom popolno objektivnost pri volitvah, in izjavlja s častno besedo nasproti predgovorniku, da ni pisal, niti govoril s kakim gališkim okr. glavarjem o volitvah, ko je bil pred volitvami v Lvovu. Istina pač je, da so tu in tam tudi oblastva pri volitvah zakrivila nekatere nepravilnosti, ker je nedostajalo sposobnih volitvenih komisarjev za tako veliko deželo. Vzroka neredov in nemirov ob volitvah v Galiciji sta dva. Prvič neolikanost in neizobraženost ljudstva vsled nedostatnega ljudskega šolstva; drugič strastni radikalni agitatorji. V dokaz temu prečita grof Badeni dolgo vrsto poročil o posameznih dogodkih pri volitvah volivnih mož in poslancev. Iz teh poročil je

razvidno, da ljudske strasti niso nikjer bile bolj razvnete, kakor ravno v Galiciji, ker je bilo osem oseb usmrtenih in na stotine zatvorjenih.

Znano je pač, da so se in se deloma še vrše v Galiciji volitve, kakor so se pri nas pred leti za dōbe nemškoliberalne slave, toda brezozirnejših agitatorjev pa tudi ni, kakor so mednarodni soc. demokratje. Mi gotovo ne odobrujemo in ne hvalimo postopanja poljske žlahte nasproti prirostenemu ljudstvu domačemu in osobito proti Rusinom; a gotovo je, da zadnjih nemirov in zaporov ni zakrivila le poljska mogočna žlahta, temveč vsaj v isti meri tudi življi, ki hočejo in želé, da jih valovi razbrzdanih ljudskih strastij poneso na površje. Ta vtis sem dobil iz današnje debate, kakor tudi iz razgovorov z raznimi zmernimi in radikalnimi Rusini.

Koncem govora ministerski predsednik izjavi, da naj legitimacijski odsek vse volitvene akte in vse pritožbe natančno preišče ter resnico spravi na dan; vlada bode nepristransko, toda ostro kaznovala vse prestopke od katerekoli strani ali osebe.

Govor ministerskega predsednika je naredil najboljši vtis ter vzbudil živahno pohvalo.

Grof Dzieduszycki nato v daljšem govoru opisuje poljske razmere nasproti poljskim soc. demokratom.

Rusin dr. Jarosiewicz našteva razne slučaje, v katerih je baje vlada pritiskala za vladne kandidate.

Ako pojde stvar tako naprej, potem bode zbornica potrebovala še več sej samo za utemeljevanje nujnih predlogov.

Ura je že pet, a zbornica še ni prešla na dnevni red, na katerem so volitve v adresni, peticijski, legitimacijski in imunitetni odsek ter kvotno deputacijo.

Danes zjutraj je bilo dogovorjeno, da bo jutri, četrtek, zadnja seja pred prazniki; a utegne biti tudi še v petek.

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. aprila.

Novo predsedstvo poslanske zbornice.

Minuli torek je izvolila poslanska zbornica v predsedstvo tri meže, o katerih se spodobi, da zapišemo nekaj vrstic. Noveizvoljeni predsednik dr. Božidar Kathrein je osmi predsednik zbornice in je bil rojen 25. marca 1842 v Solunu v Južnih Tirolah. Studiral je v Inomostu in se nato posvetil odvetništvu. V letih 1859 in 1866 se je bojeval proti Italijanom. Njegovo politično delovanje se prične, ko je postal sotrudnik „Tiroler Stimmen“, in že l. 1868 in 1869 v boju proti nasprotnikom verske šole, posebno pa l. 1870, ko je bil radi svojih člankov proti grofu Beustu povodom oropanja Rima obsojen v 14 dnevno ječo, je pokazal, da je mož na pravem mestu. Leta 1871 doktorjem prava promoviran je bil kmalu imenovan italijanskim sodnim tolmačem na Dunaju, osem let pozneje pa je otvoril lastno odvetniško pisarno v Hallu. Tam je bil izvoljen mestnim odbornikom, kmalu potem županom; leta 1883 je prišel v deželni, po smrti posl. dr. Grafa pa v državni zbor, kjer je bil izvoljen l. 1891 drugim, l. 1893 pa prvim podpredsednikom poslanske zbornice. Opetovano je bil voljen glavnim poročevalcem o proračunu. Vso vrsto let se je pokazal odločnega katoliškega moža. — Prvi podpredsednik vitez Abrahamovic, ki je bil poprej drugi podpredsednik, je zastopnik gališkega veleposestva. Rojen je l. 1843. Se ne 30 let star je prišel v deželni in pod Tasflejevo vlado v državni zbor, kjer je bil l. 1893 izvoljen drugim podpredsednikom. On zastopa jagelonsko idejo in je v zbornici splošno priljubljen. — Drugi podpredsednik je Čeh Karol dr. Kramář. Ta mož je gotovo najmlajši podpredsednik, kar jih je imela dosedaj poslanska zbornica, kajti rojen je 27. decembra 1860. V šole je pohajal v Pragi, Berlinu in Strassburgu ter bil na praškem vseučilišču promoviran doktorjem prava. Poleg tega si je pridobil tudi več drugih vednostij na finacijskem in upravnem polju ter je mnogo potoval. On je soustanovitelj dnevnika „Czas“. V drž. zbor je bil izvoljen 2. marca 1891 ter je vstopil v mladočehski klub, kjer si je kmalu pridobil veliko veljavo.

Schönererjev prvi nastop v poslanski zbornici se da popolnoma primerjati z nastopom njegovega »vzora« v blaženem rajhu, bivšega državnega kanclerja kneza Bismarcka. Kakor je našim čitateljem znano, nastopil je v seji dne 6. t.

m. »Jurij Veliki«, potem ko si je v dobi devetih let popolno odpočil od nekdanjega parlamentarnega truda, s svojo zvesto četvorico: Wolf, Iro, Kittel in Türk, ter prav po vzgledu svojega »vzor-moza« planil po avstrijske duhovščini, kateri naj se je denkrat za vselej prepove vsak korak na političnem polju. Razvidno je torej, da se je i Bismarck, kakor tudi sedaj Jurij Schönerer s tovariši pred vsem pečal z »zlorabo prižnice«, kajti tudi Bismarck je pričel svoj famozni »kulturni« boj s »znanim« Kanzel-zakonom. Celega predloga ne bomo tu navajali, dovolj je le, ako povemo, da se oboževatelj Wotana zato spodtika nad postopanjem duhovščine, ker je ves vnet za — krščanstvo in katoliško vero! Na take limanice se pač nihče ne bode dal vjeti, ker je dovolj jasno, da se Schönerer z drugovi le radi tega jeze peni, ker so se stavile od strani duhovščine ovire njegovi kandidaturi, kar je bila gotovo njihova dolžnost kot avstrijskih državljanov. Zelja te »heilö«-družbe, naj se njej na ljubo oropa vsa duhovščina vseh državljanskih pravic, bode ostala le želja in družega nič.

Blokada Krete trajala bode neki tako dolgo, dokler zadnji grški vojak ne ostavi otoka Krete. To so sklenili evropski admirali in naprosili angleškega konzula, da naznani ta sklep vsem prebivalcem. To pa lahko traja še dolgo časa, kajti ako so resnična poročila polkovnika Vassosa, počaka lahko še nekaj mesecev na otoku, ne da bi vojaki trpeli lakoto. Admiral Canevaro je prosil laško vlado, naj ga odzove v domovino, toda, kakor je razvidno iz odgovora, se to ne zgodi poprej, kakor v slučaju, ako se proglasi blokada grškega obrežja. Vprašanje glede volitve guvernerja za Kreto prihaja vedno bolj na površje. Poslaniki so dobile sedaj nalog, naj se posvetujejo o imenovanju vojaškega začasnega guvernerja. S prva je predlagala avstro-ogerska vlada za to mesto italijanskega admirala, toda ta predlog je pobila Francija. Sedaj treba iskati družega moža, ki bo všeč vsem vladam, za prebivalstvo se pa itak nihče ne briga. Na ta način se najbrže ne bode rešilo krečansko vprašanje.

Dogodki na grško-turški meji. Včerajšnji listi objavljajo iz Carigrada nastopno brzojavko: „Včeraj, v ponedeljek, se je vršil dolgotrajni ministerski svet, mej katerim je bila vladna palača neprestano v brzojavni zvezi z vrhovnim poveljnimštvom na grški meji. Vsled težkoč, ki so se pojavile v notranjem Grške, in vsled revolucionarnega duha, ki vlada mej armado radi neizplačevanja plače in pomanjkljive hrane, se je pričelo že dvomiti v tukajšnjih krogih na mirni rešitvi perečega vprašanja in se vsak čas pričakuje poročilo o napadu. Pred kratkim so prosile grške čete pri Turkih živeža, katerega so tudi dobili na povelje Edhem-paše. Grki so bili s kvaliteto nezadovoljni in so pričeli Turke izzivati, ki se vender niso ozirali na to.“ — Brzojavki se vidi, iz kakih krogov prihaja, in je posebno malo verjeti poročilu o hranjenju grških vojakov. Turčija ima sedaj na grški meji 108 bataljonov vojakov, oziroma 113.000 pešcev, 27.000 konjenikov in 252 topov. Poleg tega je na odhod pripravljenih še nad 40 bataljonov, blizu 30 baterij in kakih 6 eskadronov konjenikov. Akoravno so vse številke najbrže pretirane, vender se grška armada ne bo mogla lahko meriti s turškimi močmi, ki bi dobile pomoč tudi iz azijskih pokrajin. V Atenah je navdušenje nekoliko poglelo, kajti vlada, kakor tudi kralj nista hotela ustreči grški ljudski zahtevi glede proklamacije. Ministerski svet se peča te dni z vprašanjem, kaj ukreniti, da se zadovolji ljudstvo; na drugi strani je pa kaj slabo vplivala na vlado nota velevlastij glede odgovornosti, ki bi zadela napadovaleca. Splošno se zatrjuje, da so politiki in voditelji politike sedaj mnogo mirnejši, le ljudstvo samo še ni izgubilo poguma.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

V Ljubljani, 6. aprila.

(Konec.)

O nakupu Stedryjevega zemljišča na Erjavčevi cesti za bodoče gimnazijsko poslopje poroča odbor-nik Ravuhar ter predlaga, naj se ponudba odkloni, ker bi ministerstvo radi večjih stroškov za zgradbo poslopja, provzročenih vsled kakovosti prostora, najbrže ne bilo zadovoljno s tem prostorom, in ker bi morala mestna občina odkupiti tudi ves ostali del zemljišča; konečno pa naj se vpliva na to, da se čim preje prične z zgradbo na prvotno odločenem prostoru v Kolizejskih ulicah.

Odbornik Senekovič pojasni pri ti priliki vso zgodovino gledé prostora za nameravano gimnazijsko poslopje, omenja, da je bilo to vprašanje na dnevnem redu že pred tremi leti, in ko se je lansko leto rešilo vprašanje glede prostora v Koližejskih ulicah, se je sprožila od neke strani misel, naj se gradi gimnazija na mestu nekdanjega knežjega dvorca, na to se je pa zavrgla zopet ta misel in je sedaj na vrsti Stedryjevo zemljišče. Po njegovem mnenju je protest, ki prihaja proti zidanju poslopja v Koližejskih ulicah, največ od strani Trnovčanov, samo sad agitacije, ki se je posebno razvila povodom zadnjih državnoborskih volitev. Konečno opozarja govornik na nujno potrebo novega poslopja in zavrača nekatere pomisleke proti oddaljenosti odločenega prostora.

Odgovarja mu odbornik dr. Majaron, ki dokazuje, da se je za sklep, naj se prepusti v to svrhu prostor knežjega dvorca, našla v občinskem svetu znatna večina, in torej nikakor ne more molčati na očitana v tem oziru, posebno ne, da bi bila služila ta zadeva v kake agitacijske namene. Razlogi, ki so vodili njega in ostale pri glasovanju za prepustitev prostora knežjega dvorca, so bili popolno utemeljeni, ker se je hotelo vsaj nekoliko oživiti zapušteni trnovski del.

Konečno se sprejme predlog odsekov.

Povabilu glede prispevka mestne občine k stroškom za zgradbo druge železniške zveze s Trstom se mestni svet ne more odzvati, ker ta zveza nima za mesto posebnega pomena, marveč bo le v korist državi, in ker se občina ne nahaja v ugodnih finančnih razmerah. Poročevalec odbornik Zabukovec.

Osmo poročilo se odstavi z dnevnega reda, jednako tudi prvo poročilo stavbinskega odseka.

O ponudbi J. Pribila za odkup parcel VI. 1. in 2. v tivolski skupini poroča odbornik dr. Stare ter predlaga, naj se razdeli parcela mesto na dva na tri stavbišča, odkupna svota se pa izplača še le tedaj, ko bode dovršena kanalizacija v Nunskih in Levstikovih ulicah, za kar naj se ustavi svota v prihodnji proračun.

Prošnji „kranjske stavbinske družbe“ za parcelacijo zemljišča ob Dunajski cesti se na predlog odbornika Subica ugotovi s tem, da se naroči stavbinskemu uradu, da v najkrajšem času predloži načrt za parcelacijo sveta mej šišnjsko občino in Dunajsko cesto čez novo vojašnico.

Poročili 4 in 5. se odstavita z dnevnega reda.

Na vrsto pridejo poročila policijskega odseka.

Odbornik Zabukovec poroča o dveh še ne vsprejetih točkah kolesarskega reda gledé preskušnje in takse, ki se po nekaterih opazkah odb. Subica in podžupana vsprejmeta in na to odobri kolesarski red v celoti.

Drugo poročilo se odstavi z dnevnega reda.

Del Tržaške ceste od Paichelovega poslopja do Marije Terezije ceste se na predlog odbornika dr. Majarona prekrsti v „Bleiweisovo cesto“, predlog odbornika Turka gledé spremembe imen Zidovskih ulic in steze se pa odloži na poznejši čas.

7., 8. ter 9. točka dnevnega reda se obravnavajo v prihodnji seji.

V ime nadzorovalnega odseka za električno razsvetljavo poroča odbornik Hrašky. Ker ponudnik Supančič pod določenimi pogoji ni hotel prevzeti gradnje poslopja, dimnika in vzdavanja kotlov, se je poverilo to delo kranjski stavbinski družbi, polaganje kabljev se je oddalo dunajski tvrdki K. Wagenführer za 10 636 gld., kakor tudi naprava vodnjaka. Postavljanje kolov je prevzela kranjska stavbinska družba, manjša dela bode pa oddajal nadzorovalni odsek sam. Na ta način si prihrani mestna občina nekako 1000 gld.

Konečno se sklene na predlog odb. Subica, da se s 1. avgustom 1897 za višjo deklinško šolo vzame v najem hiša „Glasbene Matice“ v Gospodskih ulicah št. 8 proti letni najemuini 1000 gld. Pogodba naj bi se sklenila za dobo 4 let. Za šolske namene potrebne priprave in poprave oskrbi občina na svoje stroške. Stanovanje v Cojzovi hiši se odpove s 1. majem.

Ostale točke dnevnega reda se obravnavajo v tajni seji.

Koncem seje opozarja odbornik Kozak na nekatere nedostatke pri tovarni zakleji, posebno kar se tiče odvajanja smradljive vode.

Podžupan odgovarja, da v tem oziru ni mogoče veliko storiti, pač pa bode ukazal stvar natančno preiskati in odpraviti, kar je mogoče.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 8. aprila.

(Presvetli cesar) je podaril župnemu uradu pri Sv. Katarini 150 gld. za popravo podružnice Sv. Jakoba v Brezovici.

(Slovanska zveza in „Narod“.) Včeraj je poslanec dr. Ferjančič v „Narodu“ pojasnil, zakaj da so tudi „Narodovi“ pristaši vstopili v slovansko krščansko narodno zvezo. V tem članku očita dr. Ferjančič „Narodu“, da je njegov spekticizem glede zveze neopravičen, da ima zveza kompromisen program, pri katerem so morali tako narodni kakor „klerikalni“ poslanci odjenjati od nekaterih svojih zahtev. S tem programom, pravi dr. Ferjančič, so se sprijaznili Hrvati obeh strank in Malorusi; „so li hoteli kranjski narodni poslanci sami ostati in tavati, broječi tri ali morda samo dve glavi kakor „divjaki“ po avstrijskem parlamentu?“ — K sklepu piše dr. Ferjančič: „Narodna stranka na Kranjskem naj ne bode v skrbeh za svoja načela, katera, kolikor so se v zadnjem desetletju določala, sem vse sam pomagal določati. Narodna stranka naj se marveč, uvažujoč razloge za tako postopanje svojih poslancev, organizuje, ukrepi in razširi, sicer pridejo čez 6 let iz Kranjskega poslanci v državni zbor, kateri bodo brez vsacega obotavljanja podpisali to, kar bodo klerikalni voditelji zahtevali.“ — Tem precej jasnim besedam dostavlja „Narod“: „Sedaj ker vemo, da so tudi klerikalni poslanci v marsičem odnehali in ko vidimo, da se nova parlamentarna večina opira v prvi vrsti na mladočeški in poljski klub, sedaj smo tudi mi prepričani, da z novo zvezo ne bo prišlo do pretiranih klerikalnih poskusov v dunajskem parlamentu in da se bode z njo pri pametnem postopanju tudi za slovenstvo mnogo pridobilo. In to tudi mi iz srea želimo.“ — Torej vendar!

(Konference za moške.) V sinočnem govoru je g. govornik P. Volbert ponovil v uvodu ob kratkem vsebino prejšnjega govora: Dokazali smo, da je človeku nujno potrebna vera, in ne samo kot posamniku, ampak celemu človeštvu, kakor ni samo vojak obvezan spolnovati svoje dolžnosti, ampak celo vojaštvo. Brez vere države ne morejo obstajati; velikanska dobro vrejena kraljestva izginila so tako, da je ostalo le njih ime: manjkalo jim je ravno vere. — Ugovarja pa kdo: Da, prejšnje čase bila je potrebna vera, a sedaj v 19. stoletju nadomestujejo jo omika, olika in prosveta. Da temu ni tako, dokaže govornik s protistavkom: Omika, olika in prosveta ne morejo nadomestiti vere. Dokaz: Človek je npravo bitje. Npravnosti pa ne more omika nadomestiti, torej tudi ne vere, ki je prvi pogoj za npravnost. Prvega stavka govornik ne dokazuje, pač pa družega, in sicer v treh točkah: 1. Nobena veda ne more npravnosti nadomestiti. 2. Nobeden učenjak ne more npravnosti nadomestiti. 3. Niti veda niti učenjak ne dajeta tolažbe v bolih, zlasti pa ne v smrtni uri. Te dokaze razvija govornik tako-le: N. pr. idite k matematiku in recite mu, kaj je npravnost? Kaj meni npravnost mar, vam poreče, jaz se pečam z matematiko, ne pa z npravnostjo. In tako se nobena veda ne peča z njo, ampak le z resnico, če je namreč veda res prava veda. Veda tedaj ne nadomesti npravnosti. — Marsikak učenjak stavljal si je nalogo, sestaviti moralo povsem novo in z njo preobraziti svet, pa niti svojih bližnjih sosedov ni dobil za ta nauk. Kako pa to tudi? Kje zamore učenjak nastaviti pravec (normo) npravnosti, kje vse ljudi obvezati, da se držé tega prava in slednjič, kako zamore to sankcionirati? Noben pameten človek si v tem oziru ne bo dal zapovedati, če mu oni ne da zagotovila, da je njegov moralni zakon sankcioniran. N. pr. pozitivisti, npravo-in modroslovci novejšé dobe hočejo, da človek svoj „jaz“ žrtvuje na oltarju skupnosti. Kje je v tem pač kako zagotovilo, kaka sankcija, da, če boš tako delal, boš prejel plačilo, drugače pa kazen? Le jeden je, ki more dati pravec npravnosti, ki ljudi obveže in svoj zakon tudi sankcionira: Bog, ki je dal natorno postavlo, ki je pošiljal preroke in slednjič svojega Sina, Jezusa Kristusa. — V bolih se človek rodi in s solzami v očeh zapusti ta svet, vedno vedno ga zaliva ono slano morje bolečin in nadlog. Zato si pa človek išče tolažbe, da nekoliko olajša svoje gorje. Pa ne dobi je v vedi, ker predmet njen je le resnica, a ne tolažiti ljudi. Pred vsem pa človek potrebuje tolažbe v smrtnem boju. Aristotel, največji mislec paganskega sveta, dejal je na smrtni postelji: „V dvomih sem živel, v dvomih umiram, ne vem, kam idem.“ Taka je torej tolažba vede, ki

ne ve rešiti vprašanja, odkod in kam.“ — „Ignorabimus“, zaklical je pred par meseci umrli največji fiziolog Emil Dubois Reymond. Le vera nam pove, kam gremo po smrti, le vera nam pove, da so vse nadloge, ki mučijo človeški rod, dar iz neskončno dobrotne roke Stvarnikové, ki nas, svoje stvari, izkuša, po potrebi tudi kaznuje kakor najboljši Oče. Dokazano je tedaj, da niti veda, niti prosveta ne nadomesti npravnosti in zato tudi ne vere. — Se več, mi trdimo, nadaljuje govornik, brez vere sploh prava olika ni mogoča. Prihimo pri šolah, ker teh namen je, otroke olitati. Kaj dobro označi § 1. šolskega zakona ta namen: Namen šole je, mladino vzgajati npravo-versko. To je jasno, da človeka ne osrečuje samo kopica in obilica znanja; duhovnikom se očita, da so nasprotni pouku in omiki, toda to ni resnično, mi tudi želimo, da si vsak človek svojemu stanu in poklicu primerno kolikor mogoče znanja nabere, a to na podlagi vere. Ker s kakimi očmi naj sicer opazuje svet delo Stvarnikovo? Ali ne z očmi vere, ker le ta ga povzdigne k Bogu. In zato je popolnoma nerazumljiv § 2.: Vsak poduk v nadaljnjih predmetih naj je neodvisen od katerekoli vere. Kako je pač mogoče npravo-versko vzgajati brez vere. Naj se ne reče: Saj je verouk zato v šolah. To je nesmisel, delati z vero kakor s kakim drugim predmetom, ko mora vera biti podlaga vsemu drugemu, če se hoče po postavi versko-npravo vzgajati. To vse pa prihaja od tod, ker so pojmi nejasni ali se vsaj tako razlagajo in umevajo. „Dajte besedam pravi pomen“, te besede svetega očeta tudi tu veljajo. Kaj pomeni olika? Olika se kaka snov s tem, da ji damo nov lik, novo obliko po kakem vzorcu s pomočjo kacega orodja. Treba je torej pri oliki: snov, model ali vzorec, orodje. Snov pri oliki je človek. Kako različna so pač mnenja že gledé snovi! Jedni pravijo: človek je najslabše bitje, drugi zopet: najboljšé. Ta reče: človek mine kakor dim, kakor val, oni: človek je žival. Kdo ima tedaj prav? Stari Grki so dobro vedeli za rek: „Spoznavaj samega sebe“, in ravno to se le prerado prezira. O vsem drugem govori človek, pa niti na ve, kaj da je on sam. Ali ni to smešno? Take so misli o snovi. Prihodnjič govorimo o vzorcu. — Včeraj prišlo je precej več gospodov, ko prvič, ker klopi so bile polne tako, da jih je še precej stalo. Močno vleče govornikova prepričevalna beseda, ki mu izvanredno gladko teče, ter strogo umstveno-logično dokazovanje. Po govoru je vedno blagoslov z Najsvetejšim. Prekrasno petje pred govorom in po govoru oskrbujejo gg. bogoslovci-peveci.

(Narodna stranka in socijalna demokracija.) Izvrševalni in volilni odbor jugoslovanske soc. demokratske stranke razgláša sledeče: „Slovenec“ je trdil dvakrat, da je sodr. Drag. Kordelič na shodu v kazini dne 14. marca rekel, da je narodnonapredna stranka ponudila socijalnodemokratski kompromis za volitve v peti kuriji. „Sl. N.“ poziva socijalnodemokratsko stranko, naj izjavi, da jej narodnonapredna stranka tacega kompromisa ni ponudila. Konstatujemo tedaj, da narodnonapredna stranka naši stranki res tacega kompromisa ni ponudila, a tega sodr. Kordelič tudi trdil ni. Govor je bil le o privatnih besedah posameznih članov narodnonapredne stranke, katere so pač izjavile željo, da bi obe stranki v nekaterih volilnih momentih složno postopali, pri teh povsem privatnih pogovorih, kateri niso imeli nobenega praktičnega uspeha, pa tudi izvrševalni in volilni odbor jugoslovanske socijalnodemokratske stranke ni bil nikakor angaževan. V kratkem: sodr. Kordelič je govoril le o posameznih „liberalcih“, ne pa o narodnonapredni stranki ali o njenem vodstvu. Seveda če se govori pred ušesi „Slovenca“, treba bi bilo vsako besedo pretehtati, predno se jo izgovori, in še tedaj bi jo „Slovenec“ skušal zaviti po znani „krščanski“ morali.“ — To izjavo je ponatisnil tudi „Slovenski Narod“. Ker socijalna demokracija nekaj govoriči o „krščanski“ morali, kakor da bi bil „Slovenec“ vso stvar zvil, dobro je, da jo še enkrat pribijemo. Kdor natanko prebere izjavo, opazi lahko sam, kdo zavija. A tudi tako je jasno iz izjave vsakemu, da so se vršili razgovori med liberalci in socijalnimi demokrati. Jasno je, da so liberalci izjavili željo, da bi obe stranki složno postopali v nekaterih volilnih momentih. Kar se pa tiče stranke kot take, trdil je sodr. Kordelič tudi to.

To smo slišali na svoja ušesa, in to izjavo priznava sama, ko priznava, da niso bile pretehtane. Dobro je, da o tej priliki „Slovenskemu Narodu“ prepišemo nekaj vrstic iz zadnjega „Delaveca“, ki je v njem tudi ta izjava. „Delavec“ piše: „Socijalno demokratična stranka udeležila se je že sedaj volitve v mestnem volilnem razredu v Ljubljani ter na Notranjskem in Gorenjskem. „Slovenski Narod“ molči o tej udeležbi, a morda tudi ve zakaj. Brez socijalno demokratičnih glasov bi bil g. Ferjančič pri prvi volitvi ne zmagal, temveč morala bi biti ožja volitev in tu bi bila imela socijalna demokracija odločilno besedo. Obžalovati je, da se to ni zgodilo, pripisati je pa to agitaciji liberalcev, katera nikakor ni bila taka, da bi bili nanjo ponosni. Na dan volitve dobil je „Sl. N.“ iz Idrije brzojavko, da so „idrijski rudarji in narodnjaki“ sijajno zmagali. S tem je priznано da idrijski rudarji niso narodnjaki; ker pa tudi klerikaleci niso, zakaj drugače bi bili glasovali za g. Koblarja, so logično socijalni demokratje. Njih glasove — okolo 100 — vjeli so narodnjaki, roteč jih, naj glasujejo za g. Ferjančiča, da ne bode klerikalec voljen. Rotili so jih pa ne samo na javnih shodih, temveč tudi v njihovih stanovanjih in v — gostilnah, kjer se je točilo toliko vina, da je znašal račun samo vjedni gostilni več kakor 70 gld. Pristaši liberalne stranke so na javnem shodu zvečer pred volitvijo sami priznali, da je ista gnjila, in da bi prav za prav ne zaslužila nikake podpore. Vendar so pa prosili ter prosili, naj se glasuje za Ferjančiča, ker drugače — propade tudi še ta okraj.“ Tako „Delavec“. A z vsem tem naj primerijo častiti bralci, kako je „Sl. N.“ pred volitvami hujskal zoper dr. J. Ev. Kreka. Pisal je (št. 38): „Ogromna večina kranjskega prebivalstva nasprotuje z vso odločnostjo končnim socijalističnim težnjam, na katerih nevarnost pač ni treba šele opozarjati, zato pa naj volilci dobro premislijo, predno oddajo svoje glasove rudečemu socijalistu v črni suknji, katerega jim ponuja klerikalna stranka“. To pa vendar ni „krščanska“ morala?!

(Glasovi o slovanski krščanski narodni zvezi.) „Hrvatska Kruna“ v Zadru piše: Ugodna vest nam dohaja z Dunaja. Zastopniki Slovenci (po sreči so skoro vsi tako zvsni „klerikaleci“) Hrvati in Rusini, njih 35 skupaj, so po mnogem dogovarjanju sklenili soglasno, da hočejo osnovati slovansko krščansko narodno skupino. Dva Srba iz Dalmacije, ki sta se tudi vdeleževala dogovorov, sta izjavila, da ne moreta pristopiti v klub s takim imenom. (Toliko bolje, pravi „Hrvatska Kruna“, ker bi bila tako le za zmešnjavo.) Potem imenovani list našteva načela novega kluba ter dostavlja: „Krasna teorija. Ovo je program naše brade slovenskih „klerikalaca“ i nema sumnje, što bude do njih, oni će tu teoriju provadjať i u praksu.“ — „Katolička Dalmacija“ piše: „Slovenec“ opisuje tečaj dogovora za ustroj krščansko-slovanske zveze, po kojem se vidi, da sva zasluga ide braču katolike iz Kranjske. Suklje se nasupret do skrajnosti protivio krščanskoj ideji i zagovarao ulazak „Srba“.

(V slovo) priredi „Slovenski klub“ na Dunaju v Gradec odhajajočemu vseučiliščnemu profesorju dr. Karol Štrekeljnu zabavni večer dne 10. t. m., pri katerem ima govor docent dunajskega vseučilišča dr. Mat. Murko, nato je koncert, kateri prirede gospodične Marija Lužarjeva, Nada, Olga in Vera Simončičeve. Začetek je ob osmih zvečer v hotelu „zur goldenen Ente“, I., Riemergasse Nr. 4.

(Koncert v Kranju.) katerega je priredil pevski zbor v korist dijaški kuhinji in podporni zalozi pod vodstvom gimnazijskega profesorja gosp. A. Stritofa pretečeno soboto v prostorih „Narodne čitalnice“, se je izvršil ob mnogobrojni udeležbi s sijajem. — Ko se je začelo, da se namerava prirediti ob svojem času koncert, je marsikdo odkimal odločno; mnog pa mu je takisto pritrdil, ko je bilo zatrdno določeno, da so na vspeh zgolj težke, za novoustanovljeni pevski zbor skoro do cela neizpeljive točke. Da temu ni tako, svedočile so nam takoj prve skušnje. Vsak dvom pa je bil odstranjen, ko je zavélo med pevkami in pevci pravo zanimanje in splošno navdušenje, katero je od dne do dne netil s priznано vstrajnostjo neumorni dirigent. Slednjič je dospel vendar dan, v katerem pokaži tudi muzikalno dovršena pesem izven Ljubljane svoj impozanten učinek! — Dasi še precej prostorna čital-

niška dvorana bila je do zadnjega kotička prenapolnjena. Z nekako nevtrnostjo smo pričakovali pričetka in ko se je dvignil zastor, motrili smo s pazljivostjo sleherno točko. V muzikalnem oziru so bile razvrščene točke stopnjevale, kar odobrujemo popolno, ker je to zdatno pripomoglo celotnemu vspehu. — Jedna izmed onih pesmij, ki zgubi, da se ne poje strogo v ritmu, da se ne gleda na zahtevo besedila in melodije, vso svojo veljavo, je tudi A. Nedvčedov „Veseli pastir“, ki je bil postavljen na prvo mesto. Takoj ta točka nas je radostno prese-nečila, ker se je pela precizno, kakor velela takt in dinamična znamenja. — A. Foersterjev sedmorglasen mešan zbor „Ave Maria“ iz opere „Gorenjski slavček“ je pel vseskozi pohvalno vspenja se od tihotnega pp do mogočnega ff. — H. W. Ernstovo „Elegijo“ op. 10 je igral na vijolino g. Pavl Lozar izrazovito, s pravo fineso in z globokim občutkom. — A. Foersterjeva „Katica“ je bila našemu občinstvu že znana izza zadnjega pevskega večera, vendar nam je bila zelo po volji, ne samo, ker se je pela dokaj bolje, nego tudi zato, ker smo se vglobili tem lažje v nje krasoto. — F. Mendelssohnovi „Lieder ohne Worte“ a) št. 3., op. 19., b) št. 26., op. 62. je igrala na glasovir gospica Leop. Corazza s pravim prednašanjem. Zajedno bodi omenjeno, da je z isto natančnostjo spremljala na klavirji vse ostale klavirske točke. — B. Smetanov šesterospev iz opere „Prodana nevesta“ nam je prijal v pričo male negotovosti v sredini, za kar pa je bil konec tem popolnejši. — A. Dvořákova dvo-speva za sopran in alt a) „Da jaz te zapustim“ in c) „Prstan“, katera je izvajal ženski zbor, napravila sta mogočen utis. Sosebno smo se divili čistosti intonacije in pa svežozvokemu glasu. Na občo željo se je zadnji ponavljal. — Kras vseh točk pa je bila A. Foersterjeva „Ljubica“. Smelo smemo zatrjevati, da smo jo jednako dovršeno slišali le v koncertu „Glasbene Matice“ v Ljubljani in s tem je povedano vse. — Obilen, a izvrstno in srečno izbran vspev je zaključilo J. Haydnovo „Nebesje oznanja“ št. 13 iz oratorija: „Stvarjenje“. Dasi je bilo število pevk in pevcev le okolu 30, vendar je dosegla ta zadnja točka popolen vspeh; a ker ni bilo burnemu odobravanju ne konca, ne kraja, morala se je ponavljati in ob ponavljanji je prišel do celotne veljave in veličastva poleg zbora tudi tercet. Bodi beseda odkrita! S ponosom smemo reči, da smo veliko več dočakali, kakor smo pa pričakovali. Točen vstop, pravilno fraziranje, zvonka deklamacija, čista vokalizacija... to so bile iste vrline, ki so krasile vsaktero točko. To pa je upoštevalo dovolj glasno tudi občinstvo samo z gromovitim pritrdjevanjem. Da se vsaj nekoliko na vnanje pokaže tolikaj zaslužena zahvala g. dirigentu A. Stritofu, poklonil mu je pevski zbor palico-taktirko, na kateri se nahaja ob koncu srebrna lira. V priznanje obilnih zaslug pa mu je bil poleg tega poklonjen še lovorov venec s trakovi. Človekoljubje in umetnost združili sta toliko ljudij, kakor še nikdar, in le tako je bilo omogočeno, da znaša čisti prebitek čez 200 gld. K sklepu se nam poraja le še ta željna ideja: Na pričeto delovanje oprt goji pevski zbor še nadalje takisto umetno pesem kot doslej, povspai se še višje, kar ti je neporečno zagotovljeno pod tako vzornim vodstvom!

(Z Bleđa) 5. aprila. Naše županstvo je poslalo pretečeni teden nezaupnico našemu deželnemu poslancu g. J. Azmanu zato, ker je zapustil zbornico pred glasovanjem o neposrednih tajnih volitvah. Poleg gosp. župana Jakoba Peternelja jo je podpisalo le sedem odbornikov; podpisal jo je menda tisti, ki druge pisati uči. Drugih 12 odbornikov jo ni hotelo podpisati v kljub vsemu prigovarjanju. In prav so imeli; se vsaj niso osmešili pred svetom. Lahko rečemo, da je ta nezaupnica naravnost smešna že po svoji učeniosti. Govori se o „anahronizmu“, „najvitalnejših interesih“. Kdo bi se temu ne smejal? Od kedaj so neki blejski kmetje tako učeni?! Nedavno je blejski dopisnik pisal v „Sl. N.“ da še ne vedo, kaj je liberalizem. Nezaupnica je pa tudi nepotrebna. Ti možje, ki so jo podpisali, še nikoli g. poslancu zaupali niso ter ga tudi niso volili, ker niti jeden izmed podpisanih ni bil volilen mož. Čemu torej pošiljate nezaupnico. Ali res nimate nujnejšega opravila? Mi bi Vam nasvetovali, da se bolj brigate za občinske doklade. Te so za nas davkoplačevalce „najvitalnejšega interesa“. Dokler niste bili Vi na krmilu, smo plačevali po 10%, zdaj jih pa imamo že po 44 odstotkov. Kaj ne da lep, a drag napredek! Ni čuda, da je splošna nevolja nad

takim gospodarstvom. In ta splošna nevolja se je pokazala očitno pri zadnji občinski seji, dne 4. apr. Gospod župan je stavil dva predloga, ki sta merila na to, da bi se še morale povišati doklade, a odborniki so z enajstimi proti sedmim glasovom zavrgli oba predloga ter g. županu pokazali svoje nezaupanje tako, da je še isti dan odstopil. Kdor drugim jamo kopije, sam vanjo pade! — G. Viktor Klinar je prodal A. Muhru, posestniku blejskega grada Jalovec, velik kompleks sveta ob jezeru na zapadni strani za 8000 gl. Muhr namerava baje ondi napraviti novo kopališče. — Tukajšnji trgovec Dragotin Repe je kupil za 11.000 gl. baron Lazarinjevo vilo. — C. kr. erar je kupil posestvo „na Bobnu“, kjer ima od 1. aprila svoje urade. — Po časi se že pripravljamo na letoviško sezono. Tudi letos bo Bled pridobil nekaj lepih vil. Tako bo g. Lenče iz Ljubljane zidal na Mlinem in ob jezeru krasno vilo. Ravno tako bo prezidal g. Juvančič iz Ljubljane Kokoljevo hišo na Mlinem v velik eleganten hotel.

(Šmarje) 6. aprila. Včeraj je našel oče Jožef Javornik doma iz Slivnice št. 2, ko je gnil ovca na pašo, svojega 42 let starega sina Jožefa v gozdu na drevesu obešenega. Pogrešali so ga že od 28. marca popoldne. Tedaj je prišel z Lipoglava domov žganja pijan (to pijačo je silno ljubil), začel razgrajati, a kmalo odšel in nihče ni vedel kam. Ko ga le ni bilo domov, začeli so ga iskati. Konečno ga je našel slučajno lastni oče — obešenega. Pač žalostna smrt pijanca preklinjevalca! — Dne 1. aprila nas je zapustil prečastiti gospod Janko Zakrajšek ter je isti dan nastopil svojo župnijo Valto-vas. Bival je malo da ne štiri leta pri nas kot kapelan in s svojim delovanjem in prijaznim obnašanjem pridobil si je zaslužen spoštovanje vseh faranov. Zlasti ga bodo pomnili njegovi učenci in pa bolniki, katere je kaj pridno obiskoval. Bil je zares vzgleden duhovnik in Valto-vaski župniji smemo pač čestitati, da je dobila tako dobrega dušnega pastirja.

(Na št. Jakobski zvonik v Ljubljani) so včeraj do vrha položili „strešno“. Po praznikih se prične krovsko dela. S križem vred bode vsa zgradba zvonika samo nekoliko nižja, nego ljubljanski grad.

(Zdravje v Ljubljani) od 28. marca do 3. aprila. Novorojenih 19, mrtvorojen 1, vmrlh 24. Med njimi za ošpicami 1, dušljivim kašljem 2, jetiko 5, vnetjem sopilnih organov 2, želodnim katarom 1, vsled mrtvouda 1, nezgode 1, za različnimi boleznimi 11. Med njimi tujcev 5 in iz zavodov 8. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za škrlatnico 1, oslovskim (dušljivim) kašljem 11.

(Tat se išče.) V noči od 6. na 7. t. m. je neznan tat v hiši Mesojedca na Brodu iz skrinje kradel ter Jakopa Mesojedec, ki ga je zasačil, z nožem hudo ranil. Mesojedec pa je iztrgal tatu nož in ga baje po obrazu in po rokah znatno ranil, kar dokaže krvav sled, ki ga je poznati za Čevskim gričem do ceste proti Rovtam. Pri tej cesti se sled popolnoma zgubi in se ne ve, jeli tat šel čez polja proti Vrhniku ali ob cesti proti Rovtam. Domnevati je, da se je tat skril bodisi v kako hišo, bodisi v goščavi. Vsekako ga bode lahko spoznati na ranah po obrazu, in ker nedvomno leži bolan. Tat je močne postave, več se o njem ne ve. Ker je imel nož z nožnico, je prav lahko mogoče, da je cigan. Prebivalstvo se pozivlja, da vsacega, o katerem poizve, da je ranjen, takoj naznani oblastnji; slavna županstva izvolijo ta poziv razširiti med prebivalstvo, častita duhovščina se naprosi, da opozoruje eventualno iz prižnice na to, da je v interesu javne sigurnosti, da se predrzen tat izroči zaslužen kazni.

(Popravek.) V včerajšnji zahvali po pokojnem gospodu M i h. T e r g l a u izostal je vsled tiskarske pomote odstavek, v katerem se zahvaljuje rodbina pokojnikova mej drugimi tudi njegovim gospodom kolegom c. kr. privil. južne in c. kr. državne železnice.

(Avstro-ogerski konzularni dopisi.) •Oesterr.-ungar. Consular-Correspondenz• se zove nov narodno-gospodarski list, katerega je pričel izdajati Aleksander pl. Dorn na Dunaju in bo izhajal trikrat na teden. Ta časopis bo prinašal po naročilu ministerstva za zunanje zadeve najnovejša poročila c. in kr. konzularnih uradov o vseh podrobnostih na trgovskem in gospodarskem polju ter objavljal vse inostranske dobavne razpise in ponudbe.

(Vsprejem u'encev v kadetske šole.) Tukajšnji uradni list „Laib. Z-itg.“ z dne 30. marca t. l.

št. 71 objavlja naznanilo za sprejem gojencev v c. in kr. kadetske šole začetkom šolskega l. 1897/98, ki se prične s 16. septembrom, in sicer za vse kadetske šole izvzemši onih za deželno brambo. Za sprejem gojencev v kadetsko šolo za dež. brambo je pa objavljeno naznanilo v uradnem listu št. 69 z dne 27. marca t. l. V teh naznanilih so razvidni tudi vsi pogoji, pod katerimi se vsprejme gojenec v imenovane zavode. Stariše, ki nameravajo poslati svoje sinove v kak tak zavod, opozarjamo toraj na imenovani številki „Laibacher Zeitg.“

Društva.

(Ljudska posojilnica v Ljubljani.) Izkaz za l. četrtoletno od 1. jan. do 31. marca 1897. Prometa: gl. 575.260-67 in sicer: Sprejemki: Gotovine začetkom leta gold. 3.690-89. Hranilnih vlog gold. 181.053-13. Vrnjenih posojil gold. 22.114-12. Plačane obresti gl. 4.581-37. Deležev (87) gl. 174-—. Pristopnine gl. 43-50. Prispevki k upravnim stroškom gl. 275-81. Razni gl. 149-71. Vzdignjeni naloženi denar gl. 37.525-10. Iz poštne hranilnice gl. 14.089-49. Reeskompt pri banki gl. 28.800-—. Skupaj gl. 292.497-12. Izdatki: Vzd. hranil. vlog gold. 35.814-73. Vzd. obrestij od vlog gold. 4-46. Posojil gl. 155.094-94. Upravni stroški gl. 487-15. Naloženi čisti dobiček gold. 278-03. Naloženi denar pri hranilnicah in v banki gold. 82.223-41. Razni gl. 150-71. Reeskomptne obresti gl. 227-49. Inventar gl. 393-—. Ekspensar gl. 120-48. V poštne hranilnice gl. 11.660-04. Gotovine dne 31. marca 1897 gl. 6.042-68. Skupaj gl. 292.497-12. — Stanje 1. aprila 1897: Hranilnih vlog gl. 310.358-31. Reeskompt pri banki gold. 28.800-—. Posojila gl. 287.911-76. Naloženega pri hranilnicah, bankah in poštne hranilnici gl. 49.613-44. Gotovine gold. 6.042-68. Posojilnicam posodila gold. 113.069-30.

(Ljudska posojilnica v Ljubljani.) Računski sklep za prvo upravno leto 1896 kaže prometa gl. 601.911-35. Hranilnih vlog je vložilo 209 vložnikov gl. 197.933-28. Posojilnica je član „Zveze kranjskih posojilnic v Ljubljani“ in izvršuje, v kolikor to dovoljujejo pravila, tudi naloge centralne blagajne v „Zvezi kranjskih posojilnic“ stoječih zadrug. Posojil se je dalo 114 zadrugnikom gold. 162.778-15. Posojilnicam, ki so nje člani, posodila je „Ljudska posojilnica“ gl. 78.508-36. „Ljudska posojilnica“ je tedaj v tem oziru storila veliko več, nego svojo dolžnost. Z ozirom na 7 mesečno poslovanje so to v resnici lepi vspehi. Ker se promet ogromno širi, se je načelstvo pomnožilo od 6 na 12 odbornikov in nadzorstvo od 3 na 5 članov. Volitev se vrši 13. t. m. Velikemu prometu primerno so se spremenila pravila tudi v marsičem drugem.

(Trgovska in obrtniška zbornica. [Dalje.] IV. Na to se preide k volitvi stalnih predstojnikov. Volitve predsednika se je udeležilo 15 članov. 14 članov je oddalo svoje glasove dosedanjemu predsedniku Iv. Perdanu, 1 glas je dobil podpredsednik Anton Klein.

Pri volitvi podpredsednika se je od 15 oddanih glasovnic glasilo 14 na dosedanjega podpredsednika Antona Kleina, 1 na zborničnega člana Jerneja Zitnika.

Volitve provizoričnega predsednika se je udeležilo 15 članov, od katerih je dalo 14 svoj glas dosedanjemu provizoričnemu predsedniku Iv. Baumgartnerju in 1 Josipu Kušarju.

V. Zbornični svetnik Iv. Baumgartner poroča o prošnji vodstva obrtne strokovne šole v Kočevju za opravičenost izdajanja sposobnostnih spričeval za mizarški obrt.

Prošnja se je s poročilom c. kr. okrajnega glavarstva Kočevje z dne 26. oktobra 1896 v smislu ukaza naučnega ministerstva z dne 10. okt. 1883 predložila c. kr. deželni vladi v nadaljne postopanje. Ta je z ukazom prošnjo vrnila, ker mora po § 5. štatuta za strokovne šole odbor strokovne šole izreči svoje mnenje. Slednji potrjuje podatke šolskega vodstva in prosi, da bi se izposloval sprejem strokovne šole v Kočevju v napominani imenik.

Odsek torej predlaga: Castita zbornica izreci v tem smislu svoje mnenje. — Sprejeto.

VI. Zbornični svetnik Franc Omersa poroča o prošnji trgovcev v Ložu, da bi se jim dovolilo ob nedeljah prodajalnice namesto do 2. ure, do 4. ure popoldne odprte imeti.

Na podlagi priporočil predlaga odsek: Castita zbornica naj priporoča pri c. kr. deželni vladi prošnjo trgovcev v Ložu. — Predlog se sprejme.

VII. Zbornični svetnik Ivan Baumgartner poroča, da je vsled dopisa c. kr. deželne vlade z dne 28. januarja 1897 gospod minister za uk in bogočastje z ukazom z dne 19. januarja 1897 naznanil, da se je o prošnji mestne občine kočevske, da naj bi se tamošnja strokovna šola za lesno obrt poddržala, vprašala za mnenje osrednja komisija za obrtni pouk in da bi sporazumno z dotičnim sklepom te komisije načelno ne bi bil proti temu, da se imenovani zavod z letom 1898 počenši prevzame v državno upravo.

Po naročilu ministra za uk in bogočastje prosi c. kr. deželna vlada za obvestilo, če bo zbornica, ki je doslej redno dovoljevala podpore za vzdrževanje

zavoda, tudi v slučaju podržavljenja podpirala istega in v kateri smeri.

Odsek je mnenja, da je zbornica obvezana, v kolikor ji finančijelna sredstva dopuščajo, strokovno šolo podpirati kakor doslej. Povišanje prispevka ni prav mogoče, ker zbornica itak peti del iz zadevnega okraja došlih priklad izda za obrtni pouk v Kočevju. Poročevalec predlaga imenom odseka:

Zbornica naj se izreče v navedenem smislu.

VIII. Zbornični svetnik Fr. Ksav. Souvan poroča vsled dopisa c. kr. deželne vlade z dne 27. januarja 1897 o prošnji cerkvenega predstojništva Sv. Matije v Bučki za povišanje posameznih točk sejske tarife.

Tarifni postavki odgovarjajo v obče postavni tarifi k občinskemu zakonu o pristojbinah za Kranjsko z dne 3. decembra 1868. Od cerkvenega predstojništva predlagano povišanje takse za teleta ali telice od 3 kr. na 4 kr. se zdi odseku previsoko in tudi ne odgovarja postavni tarifi, ker se more le telica (mlada krava) šteti k vprežni ali veliki klavni živini, za katero se postavek 3 kr. ne sme prekoračiti. Taksa za teleta in telice (junice) bi se morala tako razdeliti, da bi bilo za junice plačati 4 kr., za teleta pa le 3 kr., kar bi tudi soglašalo s tarifo k gori omnjenemu občinskemu zakonu o pristojbinah. Ko je poročevalec prečital dosedanjo leta 1888 odobreno tarifo, je poudarjal, da so se vsled odredbe c. kr. deželne vlade nadzorovalni troški za živinske semnje zdato povečali in da je tudi ograjenje živinskega semnjišča precej stalo, vsled tega je tudi opravičeno povišanje zgoraj omenjene in naslednjih točk: Za jedno govejo živino od 4 na 6 kr., za jedno žrebe od 3 na 4 kr., za jeden lončarski šotor od 11 na 30 kr., za jeden šotor za točenje pijač od 12 na 30 kr. Z ozirom na to, da se morejo troški za semnje le s taksami pokriti in te niso previsoke, se pridružuje odsek priporočilu c. kr. okr. glavarstva v Krškem in predlaga:

Zbornica naj v smislu predstoječega poročila izreče svoje mnenje c. kr. deželni vladi. — Predlog se sprejme. (Konec sledi.)

Narodno gospodarstvo.

Izvoz pšenice je bil leta 1876 le 12.000 meterskih stetov, leta 1893 pa 21.000 m. st., l. 1894 pa že 157.000 m. st. Chili je izvozila leta 1891 87.000 m. st., leta 1894 pa 151.000 met. st.; pa dasiravno je ta dežela zelo razprostrta, ima pa veliko hribov, pa zemlja in klima nista ugodna za pšenico, torej ne bode mogla dosti žita izvažati.

Izvoz moke iz raznih držav. Francoske moke se čedalje več izvažuje na Nemško in v severne dežele. Leta 1894 in 1895 se je moka izvozila v 1000 kilograttonah, iz Nemčije 1.051.905, oziroma 1.667.305, iz Avstro-Ogerske 1.378.158, oziroma 1.204.288, iz Francoske 1.031.682, ozir. 2.494.365, iz Ruske 985.993, oziroma 1.394.656, iz Belgije 241.143, oziroma 279.891, iz Nizozemske 420.285, oziroma 220.072, združene države Severne Amerike pa 15.000.000, oziroma 14.000.000.

Iz teh podatkov je razvidno, da izvoz iz Avstro-Ogerske in iz Holandije nazaduje, Francoski zelo napreduje, pri drugih državah pa ni kaj razločka med letom 1891 in 1895. Tu se pa tudi razvidi, da Severna Amerika še jedenkrat toliko moka izvažja, kakor vse evropske države, in največ moka izvažja Amerika v Evropo, nekaj pa tudi v Afriko in v Azijo. Ni čuda, da ameriška konkurenca tlačí našo kupčijo in mori naše mlave in obrtnijo.

Telegrami.

Dunaj, 8. aprila. Posl. dr. Šusteršič in tovariši so stavili v današnji seji nujni predlog, v katerem se vladi naroča, naj ista poviša triobrestno posojilo in svojo vknjižbo kolikor mogoče opusti. — Posl. Daszynski ostro napada poljsko plemstvo, očitajoč mu kozmopolitstvo.

Dunaj, 8. aprila. Člani poljsko-krščanske ljudske stranke so se združili v samostojen klub z naslovom „poljsko-krščanska ljudska stranka“. Načelnikom je izvoljen dr. Danielak, namestnikoma Szponder in kmet Szajer. Klub se ne bo zvezal z nobeno drugo stranko, zastopal bode krščansko-socijalne reforme ter branil narodne koristi, proti vladi in „njenim gališkim pomočnim četam“ bo pa ostal tako dolgo v opoziciji, dokler se razmere ne spremenijo.

Dunaj, 8. aprila. Odsek, ki se bode posvetoval o imunitetni zadevi poslanca Szajerja, je izvolil načelnikom posl. dr. Fuchsa, namestnikom poslanca dr. Dyka, poročevalcem pa je odbran dr. Sláma.

Dunaj, 8. aprila. Povodom današnje volitve dunajskega župana so sklenili libe-

ralni mestni odborniki, da oddajo svoje glasove bivšemu županu dr. Gröblu.

Dunaj, 8. aprila. Pri današnji volitvi dunajskega župana se je oddalo 132 glasov, od katerih jih je dobil dosedanji prvi podžupan dr. Lueger 93, ostale pa bivši župan dr. Gröbl. Izvoljen je toraj dunajskim županom dr. Karol Lueger.

Trst, 8. aprila. Včeraj je prisegel novoizvoljeni župan dr. Karol Dompieri, katerega je potrdil cesar z odlokom dne 4. t. m.

Budimpešta, 8. aprila. Včerajšnji katoliški shod je otvoril knez-primas Vaszary.

Budimpešta, 8. aprila. Kvotna deputacija je izvolila svojim načelnikom poslanca Szella, poročevalcem pa posl. Falka.

Budimpešta, 8. aprila. „Pol. Corr.“ poroča, da je portugalski kralj podelil ministerskemu predsedniku baronu Banffyju veliki križ reda Villa vicosa.

Rim, 8. aprila. V zbornično predsedstvo so izvoljeni: Zanardelli s 303 od 431 glasov predsednikom, ministerijalni kandidatje Chinaglia, Cappelli in Palberti ter radikalec Mussi podpredsedniki.

Bukarest, 8. aprila. Ministerski predsednik Aurelian je naznanil včeraj v parlamentu, da je celo ministerstvo vložilo ostavko.

London, 8. aprila. Iz Zanzibara se poroča, da je izdal sultan odlok, s katerim se omejuje suženjstvo.

Dogodki na Kreti.

Carigrad, 8. aprila. Turška vlada je pozvala poslanike, naj se vlade podvizajo z izvolitvijo guvernerja za Kreto.

Atene, 8. aprila. Ministerski svet se je dalje časa posvetoval o skupni noti gledé odgovornosti napadovalca.

Umrli so:

5. aprila. Peter Kovač, polirjev sin, 1 dan, Kolodvorske ulice 22, božjast.

7. aprila. Marija Koleša, krojačeva hči, 3 leta, Ulice na Grad 11, davica.

V hiralnici:

5. aprila. Alojzija Eger, računskega oficijala vdova, 80 let, kap.

Tujci.

8. aprila.

Pri **Stonu**: Hockenstrass iz Solingen-a. — Wakonigg iz Litije. — Glück, Redl, Alina, Gelles, Seib, Jellinek, Reinhart z Dunaja. — Bosze iz St. Gotarda. — Lipp iz Gradea. — Bolta z Ledin. — Vidergar iz St. Jurja.

Pri **Malicu**: Komorner, Eimerl, Hochstätter, Steiner, Holländer, Tominz z Dunaja. — Hirschberg iz Berolina. — Vouk, Vrbanič iz Gradea. — Kobi z Reke. — Medicus iz Benetk. — Maly iz Trbovelj. — Obereigner s Sneznika. — Berg iz Mokronoga. — Schink iz Zagorja. — Pucich iz Trsta. — Sonntag iz Rusenheim-a. — Kistler iz Landsberg-a.

Pri **Južnem kolodvoru**: Godina iz Zminja.

Tržne cene v Ljubljani

dne 7. aprila.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st. . . .	8 20	Špeh povojen, kgr. . .	70
Rež, „	6 —	Surovo maslo, „ . .	88
Ječmen, „	5 30	Jajce, jedno	2
Oves, „	6 50	Mleko, liter	10
Ajda, „	7 —	Goveje meso, kgr. . .	64
Proso, „	7 —	Telečje „	60
Koruz, „	5 —	Svinjsko „	66
Krompir, „	2 —	Koštrunovo „	40
Leča, hktl.	12 —	Piščanec	50
Grah, „	11 —	Golob	18
Fižol, „	10 —	Seno, 100 kgr. . . .	3 32
Maslo, kgr.	94	Slama, 100 „	1 96
Mast, „	70	Drva trda, 4 kub.m. .	6 30
Špeh svež, „	64	„ mehka, 4 „	4 80

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
7. 9.	zvečer	732-2	8-4	sr. zah.	dez	
8. 9.	zjutraj	733-0	5-3	sr. zah.	oblačno	0-5
	2. popol.	731-7	12-9	p. m. vzh.	„	

Srednja včerajšnja temperatura za 86°, 0-5° nad normalom.

Išče se

prodajalec,

dobro izvežban v špecerijski stroki. — Plača in kaveja po dogovoru.

Naslov pove upravništvo „Slovenca“. 259 3—1

Pege
odpravi v 7 dneh popolnoma 152 24-12
dr. Christoff-a izborni, neškodljivi
Ambra-crème
jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za
olepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvornih
steklenicah po 80 novč. ima na prodaj
Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

Josip Cvetrečnik,
sobni slikar, Karlovska cesta št. 2,
priporoča se v vsakovrstna v sobnoslikarski obrt spada-
joča dela. 9 32-9

Piruhe, prazne in z razno vsebino,
križe, palice za sprehod, popotne
jerbase, vozičke za otroke
priporoča raznovrstno izdelane in prav v ceno
Fr. Stampfel, 248 5
v Ljubljani, Kongresni trg, Tonhalle.

Prodajalka,
izurjena v specerijski trgovini, dobi dobro
službo. — Ponudbe vsprejema iz prijaznosti pod
šifro: „Na deželi“ upravnistvo „Slovenca“. 253 6-2

Razpis natečaja.

Zaradi dobave škic za zgradbo „Gasilnega doma v Ljub-
ljani“ razpisuje se

javni natečaj
ter se določa kot častna nagrada za dva najboljša projekta

I. darilo 800 kron,
II. darilo 600 kron.

Konkurenčni izdelki imajo izvedeni biti v škicah vseh nadstropij po
merilu 1:200. Tega merila držati se je tudi pri prerezih in fačadah.

Odlikovani projekti preidejo v popolno neomejeno last mestnega magi-
strata, kateri si poleg tega pridržuje pravico do nakupa daljših konkurenčnih
projektov.

Za presojo konkurenčnih izdelkov, katere je vložiti pri podpisnem ma-
gistratu **do 1. avgusta 1897 do 12. ure opoldne**, so veljavna dolo-
čila avstrijskega društva inženirjev in arhitektov za podelitev nagrad, sprejeta
v seji dne 27. aprila 1889. — Imena presojevalcev došlih konkurenčnih iz-
delkov priobčila se bodo pred potekom natečajne dobe.

Stavbinski program in drugi potrebni pripomočki dobivajo se pri pod-
pisnem magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 22. marca 1897.

Zajamčeno samočista
odlikovana z najvišjimi
odlikovanji

Tomaževa fosfatna moka

iz čeških in nemških tovarn za Tomažovo moko
je najbolje učinkujoče in najcenejše fosfornokislo gnojilo.
Da ima v sebi 15—17 odstotno citratno raztopljive fos-
forne kisline in 28—100 odstotkov fine moke, se jamči.
Za vse vrste zemljine prsti.
Za zboljšanje zemlje revne na fosforni kislini, za vsa žita, oko-
palne in oljne rastline, za vinograde, hmeljne in zelenjavske nasade in posebno za
gnojenje travnikov.
Prekaša glede na poznejši vpliv vse superfosfate.
Jedva nedostajajoča množina citratno raztopljive fosforne kisline se povrne,
ceniki, strokovni spisi in druga pojasnila so na razpolago.
Vprašanja in naročila naj se pošiljajo 56 36—11
prodajališču fosfatne moke
čeških tovarn za Tomažovo moko v Pragi
Mariengasse 11.

Katoliška Tiskarna
priporoča raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Jedino pravi Balsam
(Tinctura balsamica)
iz lekarne pri „angelju
varhu“ in tovarne farma-
cevtičnih preparatov
A. Thierry-ja v Pregradi
pri Rogatec-Slatini.
Preskušen in potrjen od zdrav-
stvenih oblastev.
Najstarejše, najpristnejše,
najreelnejše in najcenejše
ljudsko domače zdravilo,
ki uteši prane in pljučne boleti
krč v želodcu itd. ter je vpora-
bno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka
steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja
tvrška **Adolf Thierry**, lekarna pri „angelju va-
rihu“. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stoječe zelene ti-
skane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim ceneje
tem nič vredneje ponaredbi. Pazi naj se toraj vedno
natančno na zeleno varstveno znamko, kakor
zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedino pra-
vega balzama, kakor tudi prekupce nič vrednih ponare-
jenih, občinstvo varajočih drugih balzamov, zasledujem
najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o var-
stvenih znamkah. Kjer se ne nahaja zaloga mojega
balzama, naj se naroči direktno in naslovi: **Na
angelja varha lekarno A. Thierryja** v Pre-
gradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih
steklenic stane franko vsake avstro-ogerske poštne po-
staje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6
dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12
majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Raz-
pošilja se samo proti predplačilu ali poštenu povzetju.
Pazi naj se vedno natančno na zgorajšjo
zeleno varstveno znamko, katero mora no-
siti v znak pristnosti vsaka steklenica.
Adolf Thierry, lekarnar
139 20-6 v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 19 20-13

Najboljša, najtrpežnejša in najelegantnejša
kolesa za vozarenje
(bicikli) so
Dürkopp-ovi „Diana“,
katere ima v zalogi za Kranjsko
IVAN JAX v Ljubljani, Dunajska cesta 13.
Katalogi zastonj in franko. 238 20-2
Pouk v vozarenju v lastni vozarni je za kupovalce brezplačen.

**Najboljši
fabrikat!**

**I. kranjski
laneno-oljnati firnež.**
**I. kranjsko
čisto laneno olje.**
Siccativ-firnež (sušilo)
priporoča najceneje 59 104-34
Adolf Hauptmann,
I. kranjska tovarna oljnatih barv, fir-
nežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 8. aprila.	Dne 7. aprila.	Kreditne srečke, 100 gld.	201 gld. — kr.
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 30 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	146
Skupni državni dolg v srebru	101	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19
Avstrijska zlata renta 4%	122	Rudolfove srečke, 10 gld.	26
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	Salmove srečke, 40 gld.	69
Ogerska zlata renta 4%	121	St. Genois srečke, 40 gld.	73
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	Waldsteinove srečke, 20 gld.	60
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	936	Ljubljanske srečke	21
Kreditne delnice, 160 gld.	349	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151
London vista	119	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3385
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	378
20 mark	11	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	77
20 frankov (napoleonador)	9	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—
Italijanski bankovci	45	Montanska družba avstr. plan.	80
Č. kr. cekini	5	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	155
		Papirnih rubljev 100	126

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
kavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 8.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvari,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.